

Veronalaiset tulot 2007

Osingot ja luovutusvoitot kasvattivat pääomatuloja

Yksityiset henkilöt saivat vuonna 2007 veronalaisia tuloja 106,6 miljardia euroa, seitsemän prosenttia edellisvuotista enemmän. Ansiotuloja niistä oli 97,2 miljardia ja pääomatuloja 9,4 miljardia euroa. Ansiotulot kasvoivat edellisvuodesta 5,5 ja pääomatulot 26,6 prosenttia. Tulonsaajia oli 4 443 000 henkeä, joista ansiotuloja sai 4 385 000 ja pääomatuloja 1 392 000 henkeä. Tulonsaajien määrä kasvoi edellisvuodesta vajaan prosentin.

Palkkatulojen osuus veronalaisista tuloista oli 68,4 miljardia euroa. Seuraavaksi eniten tulonsaajat saivat eläketuloja, 19,2 miljardia. Palkat kasvoivat edellisvuodesta 6,5 ja eläkkeet 5,4 prosenttia. Työttömyysturvaetuudet, opintorahat ja kotihoidon tuki sen sijaan pienenevät: työttömyysturva 8,3, opintorahat 2,7 ja kotihoidon tuki 1,2 prosenttia. Ansiotulona verotettuja osinkoja tulonsaajat saivat 330 miljoonaa, ne kasvoivat edellisvuodesta 12,5 prosenttia.

Pääomatuloista veronalaisia osinkoja oli 1 189 miljoonaa ja osuuspääoman korkoja 12 miljoonaa. Osingoista 651 miljoonaa euroa oli peräisin listatuista ja 397 miljoonaa listaamattomista yhtiöistä. Ulkomailta tulonsaajat saivat veronalaisia osinkoja 141 miljoonaa. Pääomatulona verotetut osingot kasvoivat edellisvuodesta 20,3 prosenttia. Luovutusvoitot kasvoivat 26,7 prosenttia 5,2 miljardiin euroon. Vuokratuloja tulonsaajat saivat 1,1 miljardia euroa, neljä prosenttia edellisvuotta enemmän. Metsätalouden pääomatulot lähes kaksinkertaistuivat 1,2 miljardiin euroon.

Vähennyksiä tulonsaajat saivat ansiotuloista valtionverotuksessa 7,8 miljardia ja kunnallisverotuksessa 18,6 miljardia euroa. Tulonhankkimiskuluina vähennettiin työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja 534 miljoonaa, matkakuluja 1,3 miljardia ja pakollisia eläkevakuutusmaksuja 3,4 miljardia euroa. Kunnallisverotuksessa merkittävimmät olivat eläketulovähennys, 3,5 miljardia ja ansiotulovähennys 6,2 miljardia euroa. Asunto-, opinto- ja tulonhankkimislainojen korkoja tulonsaajilla oli 2,9 miljardia euroa, ne kasvoivat edellisvuodesta 48 prosenttia. Alijäämähyvitystä niistä kertyi 659 miljoonaa euroa. Valtionverotuksen ansiotulovähennys alensi veroja 817 miljoonalla eurolla.

Kotitalousvähennystä käytti hyväkseen 260 900 henkeä, 7,3 prosenttia edellisvuotista useampi. Määrällisesti se kasvoi kymmenen prosenttia 182 miljoonaan euroon. Eniten vähennystä hyödynnettiin asunnon kunnossapito ja parannustöihin, 223 000 kertaa, seuraavaksi eniten kotitaloustyöhön, 76 000 kertaa ja vähiten hoiva- tai hoitotyöhön, 4 700 kertaa. Vähennyksen käyttö yleistyi tulotason myötä: vähintään 50 000 euroa vuodessa ansainneista vähennystä käytti 21 prosenttia tulonsaajista, kun kaikista tulonsaajista vähennyksen sai kuusi prosenttia.

Tulonsaajat maksoivat välittömiä veroja ja veronluonteisia maksuja kaikkiaan 25,1 miljardia euroa. Verot kasvoivat edellisvuodesta 5,3 prosenttia. Valtionverojen osuus veroista oli 8,5 miljardia, kunnallisveron 14,2 miljardia ja kirkollisveron 827 miljoonaa. Sairaanhoidomaksua tulonsaajat maksoivat 1 008 miljoonaa, päivärahamaksua 540 miljoonaa euroa ja palkansaajien eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja 3,3 miljardia euroa. Valtionveroista ansiotuloveron osuus oli 6,2 miljardia ja pääomatuloveron 2,3 miljardia euroa.

Ansiotulovero pieneni viisi ja pääomatulovero kasvoi 26,2 prosenttia. Kaikkiaan valtionverot kasvoivat kaksi prosenttia. Kunnallisverot kasvoivat 7,6 ja kirkollisverot 6,2 prosenttia. Sairaanhoidomaksu kasvoi 3,0,

päivärahamaksu 2,4 prosenttia ja työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut 5,9 prosenttia edellisvuodesta. Välittömien verojen osuus tulonsaajien veronalaisista tuloista oli 23,5 prosenttia. Näiden verojen ja maksujen lisäksi palkansaajilta perittiin työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja 3,3 miljardia euroa. Vakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät keskimäärin 26,6 prosenttia tuloista.

Tulonsaajien luku, tulot ja verot, 2007.

	Luku	Milj. euroa
Tulonsaajia	4 442 757	
Valtionveronalaiset tulot	4 442 757	106 591,9
Valtionveronalaiset tulot ml. Verovapaat osingot ja korot	4 442 757	108 407,9
Ansiotulot yhteensä	4 369 826	97 220,4
Palkkatulot yhteensä	2 776 753	68 362,3
Eläketulot	1 404 891	19 211,5
Työttömyysturvaetuudet	511 482	2 428,4
Muut sosiaaliturvaetuudet	721 422	1 997,1
Muut ansiotulot	262 071	823,9
Maatalouden tulot	120 014	1 084,6
Tulot elinkeinotoiminnasta	136 470	2 684,9
Tulot yhtymästä	119 111	1 454,7
Pääomatulot yhteensä	1 387 838	9 371,4
Osingot, brutto	936 720	3 271,4
Osingot, veronalainen osuus	621 056	1 378,3
Osuuspääoman korot, brutto	1 535 031	76,4
Osuuspääoman korot, veronalainen osuus	7 462	12,1
Luovutusvoitot	382 090	5 166,2
Vuokratulot	235 318	1 061,0
Muut pääomatulot	749 718	1 861,1
Verotettavat ansiotulot	4 264 621	89 442,6
Verotettavat pääomatulot	1 001 068	8 498,5
Kunnallisverotuksessa verotettavat tulot	3 868 765	78 642,6
Valtionverot yhteensä	2 704 351	8 499,0
Tuloveron osuus ansiotulon verosta	2 317 931	6 474,0
Tuloveron osuus pääomatulon verosta	983 735	2 330,5
Kunnallisvero	3 842 020	14 209,8
Kirkollisvero	3 143 985	826,7
Päivärahamaksu	2 971 032	540,2
Sairaanhoitomaksu	3 838 355	1 007,7
Metsänhoitomaksu	214 553	20,1
Verot ja veroluonteiset maksut yhteensä	4 150 995	25 103,4
Ansiotulovähennys ennakonpidätyksenä	651 758	110,8
Työntekijän työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksu	2 533 154	3 308,1

Sisällys

Pääomatulot kasvoivat ansiotuloja enemmän.....	4
Korkeimmat tulot Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla.....	4
Tulot suurimmillaan keski-iässä.....	5
Veroihin 23,5 prosenttia tuloista.....	7
Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste.....	9

Pääomatulot kasvoivat ansiotuloja enemmän

Yksityiset henkilöt saivat vuonna 2007 veronalaisia tuloja 106,6 miljardia euroa. Ansiotulojen osuus tuloista oli 97,2 miljardia ja pääomatulojen 9,4 miljardia euroa. Tulonsaajia oli 4 443 000 henkeä, joista ansiotuloja sai 4 385 000 ja pääomatuloja 1 392 000 henkeä. Tulonsaajien määrä kasvoi edellisvuodesta vajaan prosentin.

Palkkatulojen osuus veronalaisista tuloista oli suurin, niitä tulonsaajat saivat 68,4 miljardia euroa. Seuraavaksi eniten he saivat eläketuloja, 19,2 miljardia. Muista ansiotuloista tulonsaajat saivat työttömyyspäivärahoja ja muita työttömyysturvaetuuksia 2,3 miljardia, sairausvakuutuksen päivärahoja 1,1 miljardia, lapsen kotihoidon tukea 351 miljoonaa ja opintorahoja 430 miljoonaa euroa.

Palkat kasvoivat edellisvuodesta 6,5, eläkkeet 5,4 ja sairausvakuutuskorvaukset 7,1 prosenttia. Työttömyysturvaetudet, opintorahat ja kotihoidon tuki sen sijaan pienenevät. Työttömyysturva 8,3, opintorahat 2,7 ja kotihoidon tuki 1,2 prosenttia. Ansiotulona verotettuja osinkoja tulonsaajat saivat bruttomääräisesti 472 miljoonaa, joista veronalaista tuloa oli 330 miljoonaa. Veronalaiset ansiotulo-osingot kasvoivat edellisvuodesta 12,5 prosenttia.

Pääomatuloista veronalaisia osinkoja oli 1 189 miljoonaa ja osuuspääoman korkoja 12 miljoonaa. Bruttomääräisesti tulonsaajat saivat osinkoja pääomatulona 3,0 miljardia ja osuuspääoman korkoja 76 miljoonaa. Brutto-osingoista 1,1 miljardia euroa oli peräisin listatuista ja 1,7 miljardia listaamattomista yhtiöistä. Ulkomailta tulonsaajat saivat osinkoja bruttomääräisesti 213 miljoonan euron edestä, veronalaista tuloa niistä oli 141 miljoonaa. Pääomatulona verotetut osingot kasvoivat edellisvuodesta 20,3 prosenttia. Kaikkiaan veronalaiset osinkotulot pienenevät edellisvuodesta 15,1 prosenttia. Luovutusvoitot kasvoivat selvästi, 26,7 prosenttia 5,2 miljardiin euroon. Vuokratuloja tulonsaajat saivat 1,1 miljardia euroa, neljä prosenttia edellisvuotta enemmän. Metsätalouden pääomatulot kasvoivat peräti 96 prosenttia 1,2 miljardiin euroon.

Maatalouden tulot kasvoivat 0,1 prosenttia 1,1 miljardiin euroon ja elinkeinotoiminnan tulot 9,2 prosenttia 2,7 miljardiin euroon. Yhtymistä saadut tulot kasvoivat 14,4 prosenttia, niiden määrä oli 1,5 miljardia.

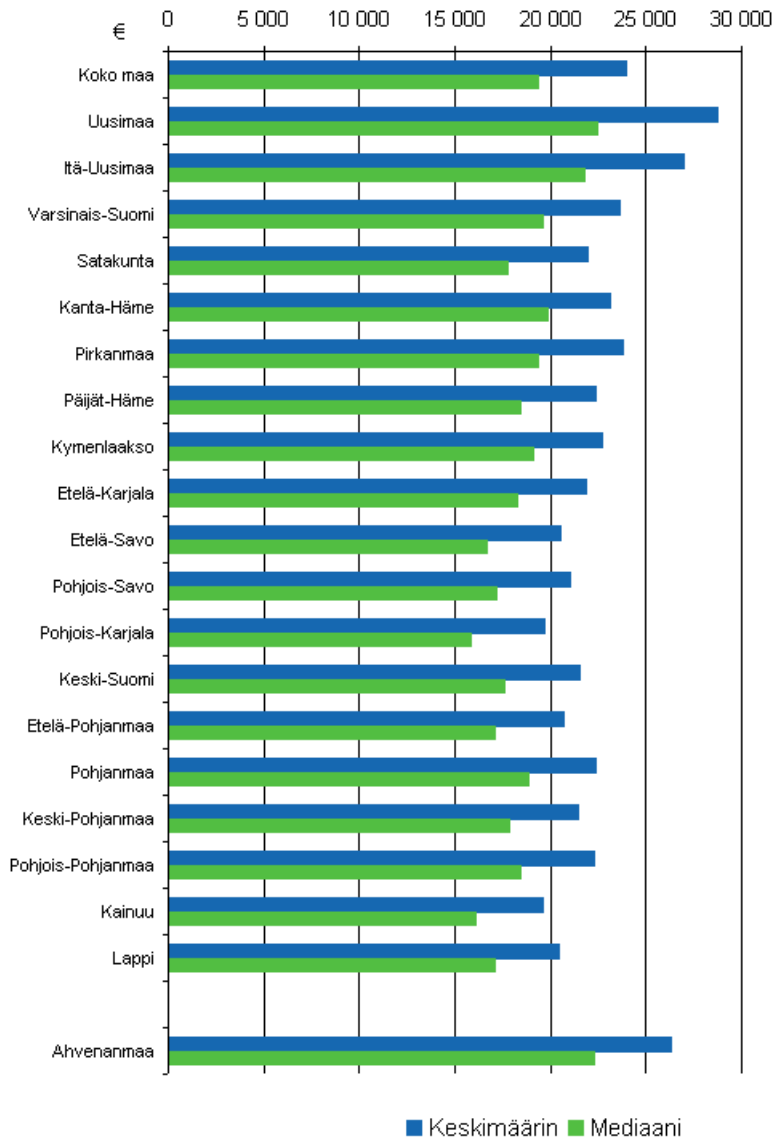
Korkeimmat tulot Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla

Tulonsaajaa kohti veronalaiset tulot olivat korkeimmat Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla. Uudellamaalla ne olivat 28 732, Itä-Uudellamaalla 26 984 ja Ahvenanmaalla 26 297 euroa. Pienimmät keskitulot olivat Lapin, Pohjois-Karjalan ja Kainuun maakunnissa. Lapissa, Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa vastaavat luvut olivat 20 463, 19 689 ja 19 636 euroa. Mediaanitulot olivat uusmaalaisilla 22 445, itä-uusmaalaisilla 21 818 ja ahvenanmaalaisilla 22 252 euroa. Pienimmät mediaanitulot olivat Lapissa (17 097 €), Etelä-Savossa (16 702 €), Pohjois-Karjalassa (16 111 €) ja Kainuussa (15 871 €).

Keskitulot kasvoivat eniten Etelä-Savossa 7,5 ja Kainuussa 7,1 prosenttia. Vähiten ne kasvoivat Kymenlaaksossa 4,7 ja Varsinais-Suomessa, 3,9 prosenttia. Mediaanitulot kasvoivat eniten Kainuussa, Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa. Kainuussa niiden kasvu oli 6,9, Etelä-Pohjanmaalla 6,8 ja Etelä-Savossa 6,7 prosenttia. Mediaanituloilla mitaten hitainta kasvu oli Uudellamaalla, 4,6 prosenttia.

Kunnittain keskitulot saattavat vaihdella vuosittain huomattavasti esim. satunnaisten luovutus- ja optiovoittojen vuoksi. Siksi kuntien vertailussa on syytä käyttää mieluummin mediaanituloja, joihin yksittäisten tulonsaajien tulomuutokset vaikuttavat vähemmän. Mediaanituloilla mitaten viisi hyvätuloisinta kuntaa olivat Kauniainen (28 114 €), Espoo (25 815 €), Kirkkonummi (25 502 €), Tuusula (25 193 €) ja Nurmijärvi (24 795 €).

Veronalaiset tulot tulonsaajaa kohti sekä mediaanitulot maakunnittain 2007

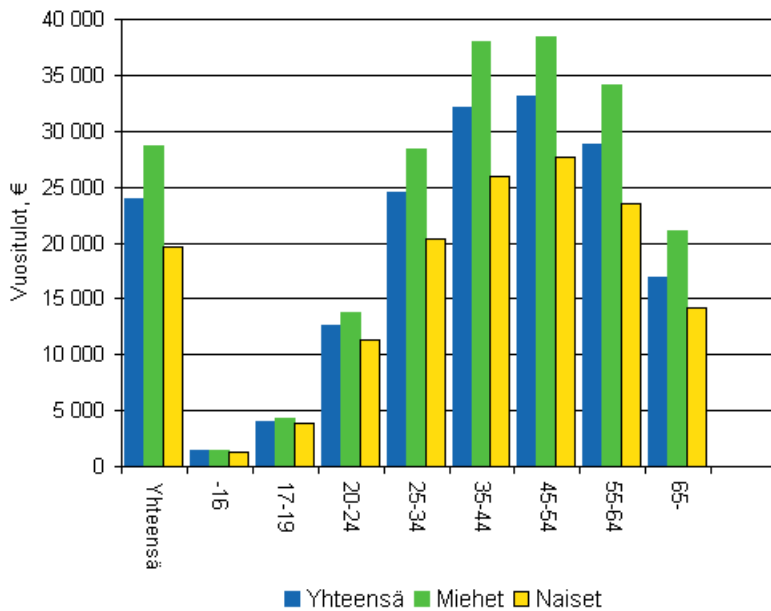

Eniten pääomatuloja saivat ahvenanmaalaiset, 3 427 euroa tulonsaajaa kohti, kun kaikki tulonsaajat saivat niitä keskimäärin 2 109 euroa. Ahvenanmaalaisilla niiden osuus veronalaisista tuloista oli 13 prosenttia kun se koko maassa oli 8,8 prosenttia. Muita enemmän pääomatuloja saivat myös uusmaalaiset ja itä-uusmaalaiset, edelliset 2 941 ja jälkimmäiset 2 582 euroa. Vähiten pääomatuloja saivat Lapin (1 081 €) ja Kainuun (947 €) asukkaat.

Tulot suurimmillaan keski-ikässä

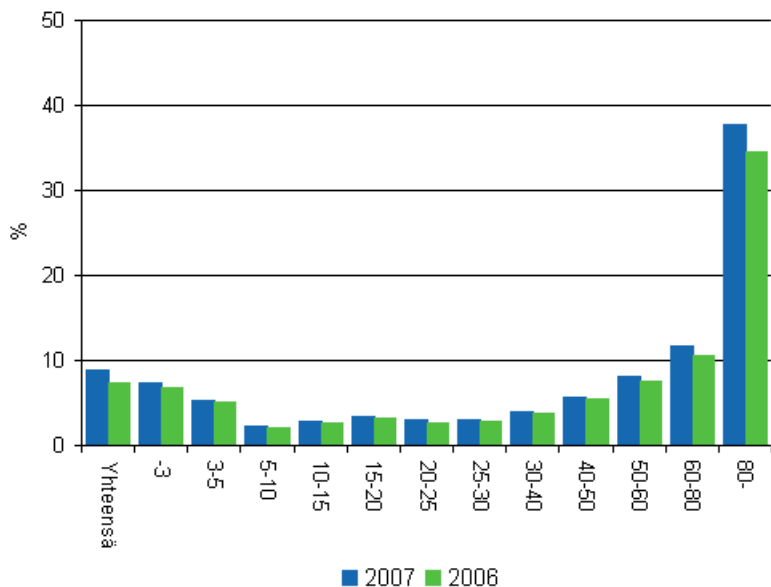
Veronalaiset vuositulot olivat 23 992 euroa tulonsaajaa kohti. Suurimmillaan ne olivat keski-ikäisillä: 45 – 54 –vuotiaat ansaitsivat keskimäärin 33 082 euroa. Miesten keskimääräiset veronalaiset vuositulot olivat 28 619 ja naisten 19 648 euroa. Mediaanitulot olivat miehillä 23 104 ja naisilla 16 527 euroa. Miesten keskitulot kasvoivat 6,7 ja naisten 5,1 prosenttia. Kaikkien tulonsaajien keskitulot kasvoivat 6,1 prosenttia.

Keskimääräiset veronalaiset tulot vuonna 2007 iän ja sukupuolen mukaan

Suurella osalla tulonsaajista tulot jäävät hyvin pieniksi, koska tilastossa ovat mukana kaikki veronalaista tuloa saaneet, siis esimerkiksi tilapäis- tai osa-aikatyötä tehneet, koululaiset ja opiskelijat jne. Vuonna 2007 oli 2,3 miljoonaa tulonsaajaa, joiden tulot jäivät alle 20 000 euron. Näin pienituloisia oli 44 prosenttia miehistä ja 58 prosenttia naisista. 20 000 – 50 000 euroa ansaitsi 1,8 miljoonaa tulonsaajaa, miehistä 45 ja naisista 38 prosenttia. Yli 50 000 euroa ansaitsi 320 000 tulonsaajalla, seitsemän prosenttia kaikista. Miehiä heistä oli 241 000 ja naisia 49 000. Vähintään 80 000 euron veronalaiset vuositulot oli 85 500 hengellä, 1,9 prosentilla tulonsaajista. Miehiä heistä oli 68 000 ja naisia 17 500. Pääomatuloja hyvätuloiset saivat selvästi eniten. Veronalaisista tuloista vähintään 80 000 euroa vuodessa ansainneet saivat 13 prosenttia, mutta pääomatuloista 54 prosenttia. Veroista he maksoivat 19 prosenttia.

Pääomatulojen osuus veronalaisista tuloista tuloluokittain 2007 ja 2006

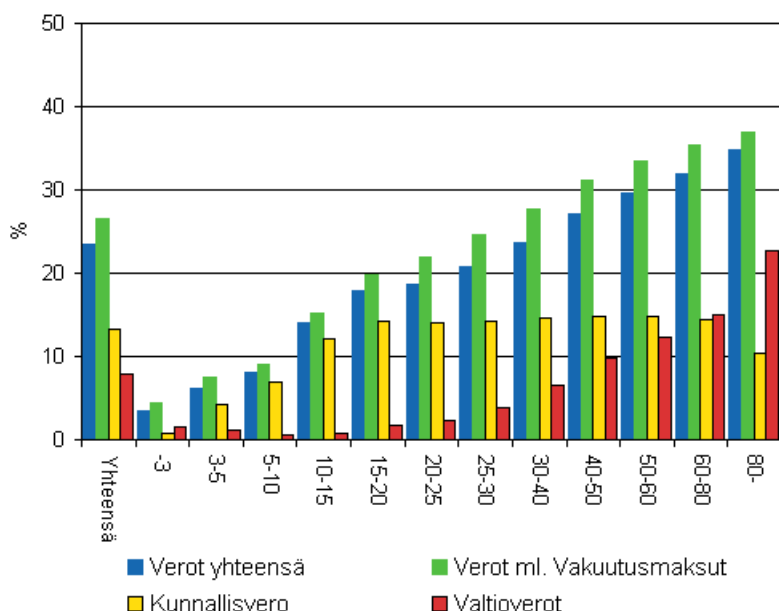
Veroihin 23,5 prosenttia tuloista

Tulonsaajat maksoivat välittömiä veroja ja veronluonteisia maksuja kaikkiaan 25,1 miljardia euroa. Verot kasvoivat edellisvuodesta 5,3 prosenttia. Valtionverojen osuus veroista oli 8,5 miljardia, kunnallisveron 14,2 miljardia, kirkollisveron 827 miljoonaa, sairaanhoitomaksun 1 008 miljoonaa ja päivärahamaksun 540 miljoonaa euroa. Valtionveroista ansiotuloveron osuus oli 6,2 miljardia ja pääomatuloveron 2,3 miljardia euroa.

Ansiotulovero pieneni viisi ja pääomatulovero kasvoi 26,2 prosenttia. Kaikkiaan valtionverot kasvoivat kaksi prosenttia. Kunnallisverot kasvoivat 7,6 ja kirkollisverot 6,2 prosenttia. Sairaanhoitomaksu kasvoi 3,0 ja päivärahamaksu 2,4 prosenttia edellisvuodesta.

Välittömien verojen osuus tulonsaajien veronalaisista tuloista oli 23,5 prosenttia. Näiden verojen ja maksujen lisäksi palkansaajilta perittiin työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja 3,3 miljardia euroa. Vakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät keskimäärin 26,6 prosenttia tuloista.

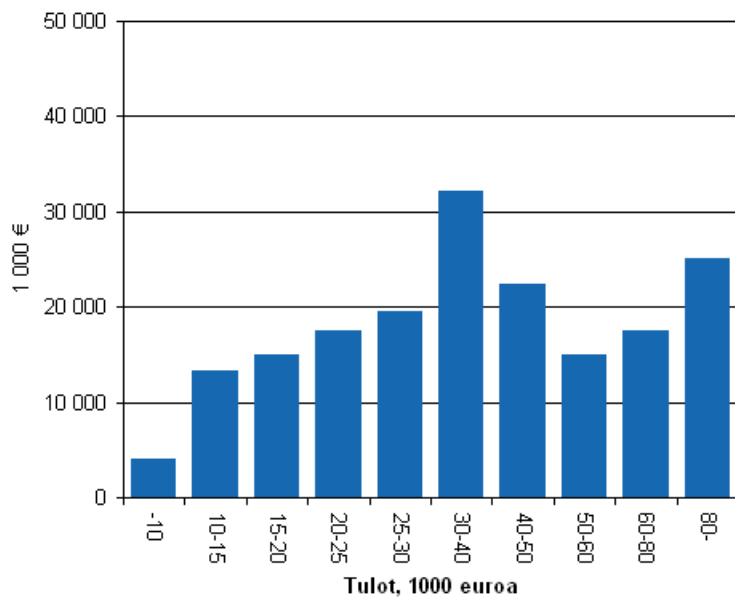
Verojen osuus veronalaista tuloista tuloluokittain 2007

Vähennyksiä tulonsaajat saivat ansiotuloista valtionverotuksessa 7,8 miljardia ja kunnallisverotuksessa 18,6 miljardia euroa. Tulonhankkimiskuluina vähennettiin työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja 534 miljoonaa, matkakuluja 1,3 miljardia ja pakollisia eläkevakuutusmaksuja 3,4 miljardia euroa. Kunnallisverotuksessa merkittävimmät olivat eläketulovähennys, 3,5 miljardia ja ansiotulovähennys 6,2 miljardia euroa. Asunto-, opinto- ja tulonhakkimislainojen korkoja tulonsaajilla oli 2,9 miljardia euroa, ne kasvoivat edellisvuodesta 48 prosenttia. Alijäämähyvitystä niistä kertyi 659 miljoonaa euroa. Valtionverotuksen ansiotulovähennys alensi veroja 817 miljoonalla eurolla.

Kotitalousvähennystä käytti hyväkseen 260 900 henkeä, 7,3 prosenttia edellisvuodesta useampi. Määrällisesti se kasvoi 165 miljoonasta 182 miljoonaan euroon. Eniten vähennystä hyödynnettiin asunnon kunnossapito- ja parannustöihin, 223 000 kertaa, seuraavaksi eniten kotitaloustyöhön, 76 000 kertaa ja vähiten hoiva- tai hoitotyöhön, 4 700 kertaa. Sama henkilö saattaa hyödyntää vähennystä useampaan kertaan vuoden aikana. Kahdesti sitä hyödynsi 36 900 henkeä, kolmasti 13 900 henkeä ja sitä useammin 8 700 henkeä.

Kotitalousvähennyksen jakautuminen tuloluokittain 2007

Vähennyksen käyttö yleistyi tulotason myötä: vähintään 50 000 euroa vuodessa ansainneista vähennystä käytti 21 prosenttia kun kaikista tulonsaajista vähennyksen sai kuusi prosenttia.

Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Veronalaiset tulot -tilasto kuvaa ensisijassa verotusta. Se sisältää tietoja mm. veronalaista tuloista, vähennyksistä ja veroista. Siitä ilmenee myös tulonsaajien ja veronalaisten tulojen jakautuminen esim. tulotasoittain. Tilasto ei kuitenkaan sovellu varsinaisiin tulonjakotarkasteluihin, koska siinä käytetty tulokäsitemäärittely ei kuvaa tulonsaajien todellisia käytettävissä olevia tuloja. Tilasto sisältää tiedot vain veronalaisista tuloista. Verovapaita tuloja ovat esim. eräät sosiaaliset tulonsiirrot ja osa omaisuustuloista. Käytettävissä olevia tuloja laskettaessa on otettava huomioon paitsi nämä, myös maksetut tulonsiirrot. Tulojakaumia ja keskiarvolukuja tarkasteltaessa kannattaa myös muistaa, että tilastossa on mukana paljon esimerkiksi tilapäis- ja osa-aikatyötä tehneitä henkilöitä, koululaisia, opiskelijoita ja eläkeläisiä..

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Veronalaiset tulot -tilasto perustuu aineistoon joka on poimittu verohallituksen tietokannasta. Mukana ovat kaikki henkilöt, jotka ovat saaneet veronalaista tuloa kahden euron edestä. Ns. rajoitetusti verovelvolliset tulonsaajat sisältyvät tilastoon silloin kun heillä on muita kun lähdeverolain mukaan verotettuja tuloja. Verotietokannassa on välittömän verotuksen toimittamiseen tarvittavia tietoja, esimerkiksi tiedot veronalaista tuloista, vähennyksistä, maksuunpannuista ennakoista ja veroista. Siinä on myös verotuksen toimittamista palvelevia tunniste-, luokittelu- yms. aputietoja

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Perusaineiston oikeellisuus tarkistetaan ennen taulukointia. Vertailua tehdään myös muihin tietolähteisiin, kuten verohallinnon tilastojulkaisuihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tulo- ja varallisuustilasto ilmestyy vuosittain runsas vuosi verovuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tulo- ja varallisuustilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilta osoitteesta www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Verolainsäädännön muutokset vaikuttavat eri vuosien tietojen vertailukelpoisuuteen. Veropohja laajeni erityisesti 1980-luvulla eläketulojen ja monien sosiaalisten tulonsiirtojen osalta. Kansaneläkkeiden perus- ja lisäosat muuttuivat veronalaisiksi vuonna 1983, lapsen kotihoito tuki ja työttömyyspäivärahat vuonna 1985. Erillisestä merimiesverotuksesta luovuttiin vuonna 1986, jonka jälkeen merityötuloa on verotettu tuloverolain mukaan kuten muitakin työtuloja.

Laki yhtiöveron hyvityksestä tuli voimaan vuoden 1990 alussa. Sitä sovellettiin 31.12.1989 jälkeen päättyviltä tilikausilta jaettuihin osinkoihin ja korkoihin. Osinkoa jakava yritys maksoi tuloveroa jaettavaksi päätetyn osingon määrän perusteella. Osingonsaaja sai lukea hyväkseen samansuuruisen ennakonpidätyksen, ns. yhtiöveron hyvityksen. Osingonsaajan veronalaiseksi tuloksi laskettiin osingon lisäksi yhtiöveron hyvityksen määrä.

Osinkoa jakava yritys maksoi veron osingosta, mutta osingon ja yhtiöveron hyvityksen määrä vaikutti osingonsaajalle maksuunpantaviin veroihin. Yhtiöveron hyvitys oli siis vähennettävä osingonsaajan maksuunpannuista veroista. Yhtiöveron hyvityksestä luovuttiin vuoden 2005 osinkoverouudistuksen yhteydessä.

Vuoden 1991 alusta tuli voimaan korkojen lähdeverolaki, joka koskee ensimmäisen kerran vuodelta 1991 kertyneitä korkoja. Lähdeverolain alaiset korot eivät kuulu tulo- ja varallisuusverolain piiriin eivätkä ole mukana tilastossa. Myöskään lähdeverollisen talletuksen tai joukkovelkakirjan arvo ei ole veronalaista varallisuutta. Ennen vuotta 1991 kertyneet veronalaiset korot ovat maksamisajankohdasta riippumatta tuloverotuksen piirissä.

Vuonna 1992 tulojen veronalaisuus laajeni koskemaan mm. korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa ja lakkoavustuksia.

Vuoden 1993 verouudistuksen tärkeimpiä toteutuskeinoja olivat luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien osalta siirtyminen ansio- ja pääomatulojen osalta erilliseen verotuskohteluun. Yhteisöjen vero määräytyy pääomatuloverokannan mukaisesti. Yhtymät eivät ole erillisiä verovelvollisia vaan niiden tulo jaetaan vuodesta 1993 lähtien kokonaan osakkaille.

Pääomatuloja verotetaan yhtenäisen verokannan mukaan, sen sijaan ansiotuloista vero määräytyy edelleen valtionverotuksessa progressiivisen veroasteikon mukaisesti. Pääomatuloista vero maksetaan valtiolle, ansiotuloista valtiolle ja verovelvollisen kotikunnalle, seurakunnalle ja kansaneläkelaitokselle. Yhteisöjen vero jaetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille lain määräämissä suhteissa.

Pääomatulot koostuvat koroista, osinkojen pääomatulo-osuuksista ja voitto-osuuksista, vuokrasta, vakuutus- ja luovutusvoitoista, metsätalouden pääomatulosta ja yritystoiminnan pääomatulo-osuudesta. Laskennallista asuntotuloa ei vuodesta 1993 lähtien enää ole verotettu. Samalla luovutusvoittojen verotus laajeni ja jako omaisuuden luovutusvoittoon ja satunnaiseen myyntivoittoon poistui.

Verolaissa on lueteltu pääomatulot periaatteessa tyhjentävästi, muut veronalaiset tulot ovat ansiotuloja. Ansiotuloja ovat mm. palkat ja luontaisedut, eläkkeet ja muut tulonsiirrot, maatalouden, elinkeinotoiminnan ja osinkojen ansiotulo-osuudet, metsätalouden puhdas tulo ja hankintatyön arvo metsätaloudesta. Jaettava yritystulo jaetaan pääomatulo- ja ansiotulo-osuuksiin yrityksen nettovarallisuuden perusteella. Luovutusvoitot ovat kuitenkin aina pääomatuloa.

Henkilöyhtiöiden verotus muuttui siten, että kaupparekisteriin merkittyjen liiketoimintaa harjoittavien avointen- ja kommandiittiyhtiöiden puolittamismenettelystä luovuttiin. Niitä käsitellään nykyään elinkeinoyhtiöinä, joiden koko tulos jaetaan tappioiden vähentämisen jälkeen osakkaiden tulona verotettavaksi.

Vuonna 1994 kunnallisverotuksen lapsivähennys, yksinhuoltajavähennys ja valtionverotuksen lapsenhoitovähennys poistettiin.

Vuonna 1995 luovuttiin puolisoitten yhteisverotuksesta varallisuuden osalta. Uudistukseen liittyen varallisuusverotuksen puoliso-vähennys poistui.

Vuonna 1997 Lasten yksityisen hoidon tuki uudistui. Uusi hoitoraha ja hoitolisä ovat veronalaista tuloa. Ne maksetaan yleensä lasta hoitavalle henkilölle tai muulle yksityisen hoidon tuottajalle ja verotetaan tämän tulona. Lapsen vanhempia verotetaan vain, jos tuki maksetaan suoraan perheelle.

Vuonna 2005 osinkoverotusta muutettiin siten, että vain osa osingoista on veronalaista ja yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä luovuttiin. Osinkojen verotukseen vaikuttaa se, onko ne saatu listatuista tai listaamattomista yhtiöistä. Myös osuuspääoman korkojen verotus muuttui.

Listatusta yhtiöstä vuonna 2007 saadusta osingosta 70 % on veronalaista pääomatuloa ja 30 % verovapaata tuloa. Lopullisessa verotuksessa vain veronalaisen pääomatuloosuuden veroprosentti on 28. Listaamattomasta yhtiöistä saatu osinko on verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastaa osakkeiden matemaattiselle arvolle laskettua 9 %:n tuottoa. Tällaisilla verovapailla osingoilla on kuitenkin yläraja, 90 000 euroa vuodessa. Siltä osin kuin nämä osingot ylittävät 90 000 euroa, osingoista 70 % on veronalaista pääomatuloa ja 30 % verovapaata tuloa. Tämä 90 000 euron raja on osakkoittainen ja kaikki kyseisen henkilön samana vuonna saamat listaamattomien yhtiöiden osingot lasketaan yhteen.

Jos osinko ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun 9 %:n tuoton, 9 %:n ylimenevästä osasta 70 % on osingonsaajalle ansiotuloa ja 30 % verovapaata tuloa.

Osinkoa, joka on saatu toisesta EU-valtiosta ja sellaisesta valtiosta, jonka kanssa Suomella on osingon verotusta koskeva verosopimus, verotetaan Suomessa samalla tavoin kuin suomalaisesta yhtiöstä saatua osinkoa. Tämä tarkoittaa sitä, että veronalaiset määrät lasketaan samojen sääntöjen mukaan. Muusta kuin EU-valtiosta tai verosopimusvaltiosta saatu osinko sen sijaan luetaan Suomessa aina kokonaisuudessaan veronalaiseen ansiotuloon. Ulkomaisen osingon kaksinkertainen verotus poistetaan Suomessa hyvitysmenetelmällä. Ulkomaille maksettu tulovero on kokonaisuudessaan hyvityskelpoista, vaikka osa osingosta olisikin Suomessa verovapaata. Ulkomaista veroa hyvitetään kuitenkin aina enintään osingosta Suomessa menevää veroa vastaava määrä.

Osuuskunnan jäsenen saama osuuspääoman, sijoitusosuuden ja lisäosuuden korko on 1 500 euroon asti kokonaan verovapaata tuloa. Ylimenevästä osasta 70 % on veronalaista pääomatuloa ja 30 % verovapaata tuloa.

Varallisuusverotuksesta luovuttiin vuonna 2006. Koska varallisuustietoja ei enää ole saatavilla on myös tilaston nimi muutettu Tulo- ja varallisuustilastosta Veronalaiset tulot -tilastoksi. Varallisuustietoja lukuunottamatta on tilaston tietosisältö pääosin sama kuin Tulo ja varallisuustilaston.

Varallisuustietojen puuttuminen vaikuttaa tulonsaajien lukumäärätietoihin: aiemmin tulonsaajiksi laskettiin myös sellaiset henkilöt, joilla oli vain veronalaista varallisuutta. Vuonna 2005 tällaisia oli noin 131 000 henkeä. Tulonsaajien luku on varallisuusverotuksen poistumisen johdosta pienentynyt, mutta vertailut esim. keski- ja mediaanitulojen osalta on tehty siten, että luvut ovat vertailukelpoisia.

Sairausvakuutuksen rahoitus uudistettiin vuonna 2006 siten, että sairausvakuutusmaksu jaettiin kahteen osaan: sairaanhoito-maksuun ja päivärahamaksuun. Päivärahamaksu on vähennyskelpoinen verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Veronalaiset tulot —tilaston lisäksi Tilastokeskus julkaisee vuosittain otokseen perustuvaa tulonjakotilastoa. Tulonjakotilaston perusyksikkö on kotitalous ja keskeisin tulokäsitemäärittäjä käytettävissä oleva tulo. Tulonjakotilaston tietosisältö on laajempi kuin tulo- ja varallisuustilaston. Se sisältää tietoja myös ei-veronalaisista tuloista ja kotitalouksien saamista ja maksamista tulonsiirroista. Tulonjakotilaston perusaineisto on saatu haastattelemalla ja eri rekistereistä.

Tulonjaon kokonaistilasto kuvaa rekisterikotitalouksien vuosituloja ja niiden jakautumista erityisesti aluenäkökulmasta. Tilastossa kuvataan käytettävissä olevien tulojen määrää ja muodostumista eri tulolähteistä, verotus ja tulonsiirrot huomioiden. Koska kysymyksessä on vuosittain hallinnollisista rekistereistä muodostettava koko väestön kattava aineistokokonaisuus, myös dynaamisten tulonjakoanalyysien tekeminen tulee mahdolliseksi (esimerkiksi pysyvä pienituloisuus).

Haastattelutietoihin perustuvia tietoja kotitalouksien varallisuudesta ja veloista on tehty aika ajoin. Uusimmat tällaiset aineistot ovat vuosien 1987 ja 1988 säästämis- ja velkaantumistutkimus sekä vuosien 1994, 1998 ja 2004 varallisuustutkimukset. Niissä varallisuusarvot perustuvat kotitalouksien omaan arvioon. Kotitalouksien varallisuudesta niihin sisältyvät mm. vakituiset- ja sijoitusasunnot, vapaa-ajanasunnot ja kulkuvälineet, talletukset, arvopaperit, vakuutussäästöt, saatavat ja käteisvarat.

Maatalouden tuloista Tilastokeskus julkaisee veroaineistoon perustuvaa maatilatalouden yritys- ja tulotilastoa. Tulonsaajien ja asuntokuntien veronalaisista tuloista on tietoja myös väestölaskennoissa, työssäkäyntitilastossa ja asuinolotilastossa.

Kokonaistuloja ja verotusta koskevia tietoja julkaistaan vuosittain myös kansantalouden tilinpidossa. Siinä käytetyt tulokäsitteet poikkeavat kuitenkin tulo- ja varallisuustilastossa käytetyistä.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 2009

Lisätietoja

Timo Matala (09) 1734 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala

toimeentulo@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/tvt

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3843 (pdf)
ISBN 978-952-467-997-8 (pdf)